

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složené z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: J. J., zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2018, č. j. 29 A 192/2016 – 61,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2018, č. j. 29 A 192/2016 – 61, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 24. 8. 2016, č. j. KUZL - 35940/2016 - 2, sp. zn. KUSP-35940/2016/DOP/Ti, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobci k rukám jeho právního zástupce Mgr. Jaroslava Topola náhradu nákladů soudního řízení ve výši 20 342 Kč, a to do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ve věci správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve znění pozdějších předpisů.

[2] Uvedeného deliktu se stěžovatel dopustil tím, že dne 10. 9. 2014 v 6:45 hodin na pozemní komunikaci – ulici Středová ve Zlíně v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích; nezjištěný řidič tohoto

vozidla v rozporu s § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu zastavil a stál s vozidlem na křižovatce místních komunikací Středová a Nivy IV, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Za uvedený delikt byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 700 Kč.

[3] V žalobě stěžovatel namítal, že nebyla splněna podmínka odpovědnosti za správní delikt dle § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, neboť skutek, který byl předmětem řízení o správním deliktu, nebyl neoprávněným zastavením ani stáním; vozidlo na křižovatce nestálo, byť je možné, že vozidlo stálo v rozporu s § 27 odst. 1 písm. d) silničního zákona ve vzdálenosti kratší než 5 metrů před hranicí křižovatky, takové jednání však stěžovateli nebylo kladeno za vinu a nemohl se proti obvinění bránit. Dále namítl, že správní delikt provozovatele vozidla je již prekludován, a rovněž podotkl, že ve správním řízení uvedl, že své vozidlo na daném místě ponechal on sám, nejednal však protiprávně, neboť jednal v krajní nouzi. Samotnou skutkovou podstatu správního deliktu provozovatele vozidla a povinnost stanovenou v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu označil za rozpornou s Ústavou, ústavními principy a základními právy, neboť toto ustanovení obsahuje pravidlo vyžadující nespílitelné chování; provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit jednání řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Rovněž namítl, že uložená sankce je nezákonná a nepřezkoumatelná, není zřejmé, jakým způsobem dospěly správní orgány k závěru, že uložená sankce je adekvátní.

[4] Krajský soud žalobu zamítl. K projednání věci nařídil soud ústní jednání; stěžovatel ani jeho zástupce se k jednání nedostavili.

[5] Krajský soud při posuzování námitky prekluze vycházel ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 As 308/2016 - 20; v něm bylo vysloveno, že ustanovení § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu rozšiřuje úpravu pravidel pro zánik odpovědnosti právnických osob i na fyzické osoby, které se dopustí deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu. Spáchá-li tedy správní delikt provozovatele vozidla fyzická osoba, zaniká její odpovědnost podle § 125e odst. 3 ve spojení s § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu, jestliže o něm příslušný orgán ne zahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán. V projednávaném případě byly obě lhůty (subjektivní dvouletá i objektivní čtyřletá) zachovány a k promlčení správního deliktu nedošlo. K argumentaci stěžovatele metodikou Ministerstva dopravy zdůraznil, že tato metodika vychází z právního stavu, který vznikl v souvislosti se zavedením správního deliktu provozovatele vozidla do právního řádu České republiky (novela č. 297/2011 Sb.); v té době právní řád neobsahoval jednoznačnou úpravu zániku odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla pro případ, že pachatelem byla fyzická osoba. Zmiňovaná metodika byla v této části překonána vývojem zákonné úpravy a nemůže zakládat legitimní očekávání. K námitce nedostatečného popisu skutku krajský soud připustil, že správní orgán I. stupně mohl ve výroku rozhodnutí přesně popsat, jakým konkrétním způsobem nezjištěný řidič motorového vozidla porušil povinnosti dle zmíněného ustanovení, uvedená dílčí nepřesnost při formulaci výroku prvostupňového rozhodnutí však podle soudu nepředstavovala natolik závažnou vadu, která by vedla k nesrozumitelnosti výroku, případně nezákonnosti celého rozhodnutí. Podrobný popis místa protiprávního jednání ve

pokračování

výroku (uvedení, o jakou křižovatku se jednalo a na jaké ulici vozidlo stálo) podle soudu představuje dostatečné vyličení skutkových okolností projednávané věci a vylučuje záměnu s jiným jednáním řidiče vozidla. Ze správního spisu i z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je dle krajského soudu jasné patrné, že vozidlo stálo méně než 5 metrů od hranice křižovatky; pokud nebylo ve výroku rozhodnutí výslovně uvedeno, zda šlo o stání vozidlem přímo v křižovatce ulic Středová a Nivy IV. či ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky, pak toto není z hlediska naplnění skutkové podstaty přestupku spočívajícího v porušení povinnosti dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu natolik podstatné, aby tento dílčí nedostatek způsobil nesrozumitelnost výroku rozhodnutí. K tvrzení stěžovatele stran absence protiprávnosti jeho jednání (když v průběhu správního řízení náhle začal tvrdit, že vozidlo řídil a z důvodu krajní nouze je musel odstavit), krajský soud konstatoval, že pokud by stěžovatel na výzvu správního orgánu I. stupně sdělil, že on sám byl řidičem vozidla, pokračovalo by s ním řízení o přestupku, ve kterém by jeho argumentace ohledně krajní nouze mohla být užitečná (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 3 As 114/2016 a sp. zn. 2 As 33/2016); stěžovatel však správnímu orgánu totožnost řidiče vozidla nesdělil a ani správní orgán I. stupně ji ve lhůtě nezjistil. V době, kdy již bylo řízení o spáchání přestupku řidičem vozidla odloženo a doručením příkazu stěžovateli dne 24. 7. 2015 bylo zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, nebylo možné znovu zahájit přestupkové řízení podle § 125g odst. 1 zákona o silničním provozu. Po odložení přestupkové věci, tedy v zahájeném řízení o odpovědnosti provozovatele vozidla byla otázka krajní nouze a naplnění jejích podmínek bezpředmětná. Krajský soud k námitce protiústavnosti právní úpravy dodal, že ústavní konformitou § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, ve znění zákona č. 297/2011 Sb., a § 125f odst. 1 tohoto zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, se zabýval Ústavní soud; odkázal na nález ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, rovněž poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se touto otázkou rovněž zabývala. Krajský soud neshledal ani nepřiměřenost uložené sankce.

[6] V kasační stížnosti stěžovatel uplatňuje důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.; tvrdí, že žalovaný vzal za zjištěný nesprávný skutkový stav; krajský soud poté rozhodnutí, které spočívá na vadně zjištěném skutkovém stavu (který byl vzat za zjištěný v rozporu se spisem) aproboval. Pokud totiž není sporu o tom, že vozidlo nestálo v křižovatce, pak je také zřejmé, že se stěžovatel nedopustil jednání, které je mu kladeno za vinu; pokud se nedopustil vytýkaného jednání, tedy stání v křižovatce, pak není přípustné, aby skutečné jednání jako první instance posuzoval krajský soud. Závěr, že vozidlo stálo méně než 5 metrů od křižovatky, se totiž stěžovatel poprvé dozvídá z pravomocného rozsudku soudu; k takovému obvinění se nemohl vyjádřit, navrhopvat důkazy k prokázání, že tomu tak není, přeměřovat vzdálenost, polemizovat o hranici křižovatky či se jinak hájit. Jednání, kterého se stěžovatel dle krajského soudu dopustil, je prvně tvrzeno krajským soudem. Pokud by bylo stěžovateli kladeno za vinu, že stál ve vzdálenosti kratší než 5 metrů od hranice křižovatky, pak by tomuto též uzpůsobil žalobní body.

[7] Stěžovatel tvrdí, že jej krajský soud fakticky uznal vinným z jiného jednání, než ze kterého byl obviněn. Je přitom naprosto nerozhodné, že případná skutková a právní kvalifikace by byla stejná. To by pak správní orgány mohly v případě obvinění z porušení § 4 písm. c) silničního zákona, mající za následek spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona, jednání popisovat naprosto jakkoli, a soud by dle žalobní argumentace popis vytýkaného jednání pouze změnil na jednání úplně jiné, přičemž proti

takovému posouzení soudem by se žalobce nemohl řádně hájit. Naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona v důsledku porušení § 4 písm. c) silničního zákona jde přitom minimálně stovkou zcela rozličných způsobů. Nezbyvá než poznamenat, že tvrzení soudu o tom, že obě jednání naplňují stejnou skutkovou podstatu, když daná skutková podstata je § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona, tedy sběrná skutková podstata, kterou lze naplnit tak, že řidič *jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona*, je poněkud nesoudné, neboť tuto skutkovou podstatu naplňuje minimálně stovka různých jednání.

[8] Stěžovatel dále ohledně uložené pokuty namítá, že žalovaný nesprávně posoudil právní otázku. Předně, není sporu o tom, že procesně byl postup žalovaného spočívající ve snížení sankce z důvodu nevedení společného řízení, správný. Spor je však o tom, zda uložená sankce, která v souhrnu se sankcí předchozí, je na samé horní hranici zákonného rozmezí, je zákonná; dle stěžovatele tomu tak není, neboť žalovaný nezákonně přihlížel k přítěžujícím okolnostem, které ve skutečnosti přítěžující nebyly. Tvrzení, že žalovaný neshledal žádné polehčující okolnosti, a proto uložil sankci na samé horní hranici, je spekulativní. Není zřejmé, z čeho krajský soud dovozuje, že v případě druhého (resp. dříve posuzovaného) skutku nebyly shledány žádné polehčující okolnosti. Co když právě u prvního skutku byly pouze polehčující okolnosti, u nyní posuzovaného skutku pak byly tři přítěžující okolnosti (všechny z nich však nezákonně hodnoceny jako přítěžující), tedy ve skutečnosti žádná přítěžující okolnost. Za této situace, kdy byly dány pouze okolnosti neutrální a polehčující, není důvodu ukládat sankci na samé horní hranici zákonného rozmezí. Správní orgány, ani soud, přitom nezkoumaly, zda v případě druhého skutku byly dány vůbec nějaké přítěžující okolnosti, nebo pouze polehčující. Žalovaný přitom svým rozhodnutím fakticky rozhodoval o souhrnném trestu za dva skutky. Nadto ani ve věci nyní posuzované není pravdou, že by nebyly dány žádné polehčující okolnosti, ale pouze okolnosti přítěžující, jak tvrdí krajský soud. Správní orgán prvního stupně jasně konstatoval, že skutek byl „méně závažný“, nedošlo k žádnému ohrožení ani újmě. Také výslovně konstatoval, že společenská nebezpečnost deliktu byla nižší. Jde tedy zjevně o polehčující okolnosti. Jak tedy může být ukládána sankce na samé horní hranici, když existují polehčující okolnosti, a ani u jednoho ze skutků neexistovala žádná přítěžující? Dále, žalovaný uložil souhrnnou sankci na samotné horní hranici pouze na základě nezákonných úvah o přítěžujících okolnostech. Stěžovatel v žalobě jasně namítl, že žalovaný naprosto nezákonně zohlednil jako přítěžující okolnost skutečnost, že „projednání správního deliktu zabránilo projednání skutku jako přestupku“. Taková úvaha porušuje zásadu zákazu dvojího přičítání; krajský soud se k této žalobní výtce přitom vůbec nevyjádřil. Namítal-li tedy stěžovatel, že žalovaný nezákonně přihlížel k určité okolnosti jako k přítěžující, pak soud tuto námitku nevyvrátil. Přitom právě i tato skutečnost vedla nepochybně k tomu, že žalovaný uložil souhrnnou sankci na samé horní hranici. Ani v případě postihu za více jednání nelze uložit automaticky sankci na samé horní hranici, jsou-li dány i polehčující okolnosti. Ty v případě nyní projednávaného skutku dány byly, v případě druhého (předcházejícího skutku) nebyly vůbec zjišťovány. Za daných okolností žalovaný sankci v skutku řádně neodůvodnil, pro což měl krajský soud jeho rozhodnutí zrušit. Stran krajským soudem odůvodňované aplikace zásady *ne minimis non curat praetor* považuje stěžovatel za relevantní odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2018, č. j. 5 As 182/2016 – 30. Stěžovatel požaduje, aby

pokračování

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že má za to, že krajským soudem byla věc dostatečně vyargumentována. Dodal, že stěžovatel měl již od počátku řízení informace o obsahu svého protiprávního jednání; ohledně přítěžujících okolností žalovaný jasně vysvětlil, že přítěžující okolností bylo nikoli samotné útočení proti organizaci dopravy v konkrétním území, ale likvidace rozhledových poměrů a vážné riziko způsobení dopravní nehody; jednou z přítěžujících okolností bylo i uzavření pojištění proti pokutám (viz rozsudek NSS sp. zn. 4 As 199/2017). Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

[10] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů stěžovatelem uplatněných v kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud opakovaně konstatuje, že smyslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí, kterým je obviněný uznán vinným ze spáchání přestupku (správního deliktu), je, aby jeho jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním a aby byly řádně vymezeny rozhodné okolnosti z hlediska posouzení překážky litispendence, dodržení zásady *ne bis in idem*, překážky věci rozhodnuté, z hlediska vymezení okruhu dokazování a pro zajištění práva na obhajobu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2015, č. j. 9 As 214/2014 -48, či ze dne 25. 6. 2015, č. j. 9 As 290/2014 - 53). Otázkou vymezení skutku, jakož i obsahovými náležitostmi výrokové části správního rozhodnutí se zabýval rovněž rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 – 73, jakož i v usnesení ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016 – 46. Z citované judikatury přitom vyplývá, že identifikace skutku slouží především k vědomosti pachatele o tom, čeho se měl dopustit a za jaké jednání je sankcionován; řádně formulovaný výrok - v něm na prvním místě konkrétní popis skutku, je nezastupitelnou částí rozhodnutí, přitom pouze z něj lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaké opatření či sankce byly uloženy; pouze porovnáním výroku lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoliv odůvodnění) může být vynucen správní exekucí apod.

[12] Byť v posledně uvedeném rozhodnutí se rozšířený senát zabýval otázkou přesnosti a podrobnosti právní kvalifikace skutku, je nepochybné, že obdobnou logiku stran jednoznačnosti a přesnosti je třeba vztáhnout též na požadavek na popis samotného skutku. Pachatel deliktu musí především vědět nejen to, jak jeho jednání správní orgán právně kvalifikuje, ale též to, za jaké jednání (ve smyslu popisu relevantního skutku) je trestán.

[13] V posledně citovaném usnesení rozšířený senát mimo jiné uvedl: „*Ustanovení § 27 dále upravuje pestrou paletu situací, kdy je stání nebo zastavení zakázáno. V nynějším případě jde o § 27 odst. 1 písm. c), tj. zákaz zastavení nebo stání na přechodu pro chodce. Neuvedení tohoto ustanovení ani ve výrokové části, ani v odůvodnění není pouhou formální vadou. Pouhou formální vadou bez dopadu na zákonnost rozhodnutí toto opomenutí není tím spíše, že se čtenář výrokové části vůbec nedozví, co se opravdu stalo, jakým jednáním stěžovatel své povinnosti porušil. Nikde ve výrokové části není naprosto nic o způsobu spáchání skutku.*“

[14] V nyní projednávané věci není sporu, že neoprávněným zastavením je jak stání v křižovatce, tak i stání ve vzdálenosti menší než 5 metrů před nebo za ní. V daném případě stěžovatel tvrdí, že byl trestán za jednání, kterého se zjevně nedopustil – stání v křižovatce.

[15] Nejvyšší správní soud se na rozdíl od žalovaného, potažmo krajského soudu nedomnívá, že je lhostejné, zda se vozidlo nacházelo v křižovatce, na hranici křižovatky nebo méně než 5 metrů od její hranice, neboť každé takové jednání porušuje § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Z dikce uvedeného ustanovení plyne, že vozidlo se nesmí nacházet 1) přímo v křižovatce nebo 2) ve vzdálenosti méně než 5 metrů od její hranice před nebo za. Jinými slovy, uvedenou skutkovou podstatu může řidič naplnit dvěma různými skutky – buď stojí v křižovatce, nebo v ní nestojí, ale stojí za ní, nebo před ní ve vzdálenosti méně než 5 metrů. Z uvedeného je zjevné, že se jedná o dva odlišné skutkové děje, které logicky nemohou nastat současně. Od uvedeného se odvíjí rovněž dokazování. Zatímco v případě stání v křižovatce zjevně postačí dokumentace, z níž je nadevší pochybnost zjevné, že tomu tak skutečně je, v případě sporné hranice stání mimo křižovatku tomu tak zpravidla nebude. V projednávané věci tak zjevně nenastal skutek – stání v křižovatce, druhý v úvahu připadající skutek nebyl tvrzen ani ve správním řízení prokazován.

[16] V oznámení provozovateli vozidla je ve vymezení skutku uvedeno: „*Řidič nesmí zastavit a stát na křižovatce a méně než 5 metrů před a za hranicí křižovatky.*“ Následně pod textem oznámení, že věc bude oznámena místně příslušnému správnímu orgánu k projednání, je u data a místa doplněn text „*křižovatka Středová x Nivy V.*“ K uvedenému Nejvyšší správní soud podotýká, že v popisu skutku je uvedena fakticky samotná právní kvalifikace, není však popsáno, kde vlastně v konkrétním případě vozidlo stojí. V odevzdání věci v popisu protiprávního jednání se uvádí, že „*dne 10. 9. 2014 bylo zjištěno porušení § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích neznámým řidičem, spočívající v nesprávném parkování, kdy řidič s vozidlem nesmí zastavit a stát na křižovatce a méně než 5 metrů za hranicí křižovatky; toto jednání vykazuje znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb. a nemá za následek dopravní nehodu.*“ Nutno dodat, že ani v uvedeném případě není zřejmé, kde se vlastně vozidlo nacházelo, navíc je zde řidiči vytýkáno nesprávné parkování. Ve výzvě provozovateli vozidla k uhrazení peněžní částky se uvádí, že na základě postoupeného spisového materiálu bylo zjištěno, že na ulici Středová, na křižovatce s místní komunikací Nivy IV bylo zjištěno a zadokumentováno neoprávněné zastavení nebo stání vozidla; dále se uvádí, že „*blíže nezjištěný řidič zastavil a stál na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní; tím porušil § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.*“ Ani v uvedeném případě není zřejmé, zda řidič stál v křižovatce nebo před povolenou hranicí, přičemž, jak již bylo podáno výše, není možné, aby současně řidič stál v jeden okamžik v křižovatce a rovněž před nebo za ní. V příkazu k uhrazení pokuty je skutek vymezen tak, že nezjištěný řidič zastavil a stál s vozidlem na křižovatce; rovněž v odůvodnění příkazu se uvádí, že obviněný z přestupku s vozidlem stál a zastavil v křižovatce. Konečně v rozhodnutí o správním deliktu prvostupňový správní orgán ve výrokové části uvedl, že „*nezjištěný řidič provozovaného vozidla (...) zastavil a stál s vozidlem na křižovatce místní komunikace Středová s místní komunikací Nivy IV*“. Správní orgán tak jednoznačně konstatoval, že provozovaný automobil stál na křižovatce.

pokračování

[17] Pokud krajský soud uvedl, že ze správního spisu i z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je jasné patrné, že předmětné vozidlo stálo méně než 5 metrů od hranice křižovatky, není zřejmé, z jakých listin ve spise založených k takovému závěru dospěl. Inkriminovaná vzdálenost není nikde zachycena, jinými slovy, není prokázáno, v jaké vzdálenosti vozidlo stálo. Není - li vůbec zjišťováno a prokázáno, v jaké vzdálenosti vozidlo stálo, nelze tvrdit, že to bylo méně než 5 metrů. Nebylo dle názoru Nejvyššího správního soudu nemožné, ba naopak bylo na místě, aby zasahující policista pomocí měřicího přístroje vzdálenost vozidla od hranice křižovatky zaznamenal a do fotodokumentace vyznačil. Bez důkazu o vzdálenosti stojícího vozidla při vyloučení skutečnosti, že vozidlo stálo v křižovatce, což zjevně nestálo, nelze naplnění skutkové podstaty vytýkaného deliktu obhájit, a to ani poukazem na přílišný formalismus či na účelovost jednání stěžovatele, na což žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti apeluje. Ať už jednání stěžovatele může správní orgán i důvodně považovat za obstrukční či účelové, nic na tom nemění, že nelze rezignovat na transparentní a řádný výkon veřejné správy.

[18] Fotodokumentace sice obsahuje několik fotografií zaparkovaného vozidla. Z nich je však zřejmý typ vozidla a poznávací značka, jakož i to, že za stěračem se nachází lístek - zřejmě sdělení provozovateli vozidla. Dlužno dodat, že uvedené fotografie pořízené v bezprostřední blízkosti vozidla nic nevypovídá o tom, kde vozidlo stálo. Z žádné z nich nevyplývá, že vozidlo stěžovatele se nachází v křižovatce; naopak je zjevné, že stojí v řadě jiných automobilů zaparkovaných po obou stranách komunikace zřejmě v bytové zástavbě; není přitom z pořízených fotografií zřejmá poloha a vzdálenost vozidla od křižovatky. Není ani uveden žádný údaj o měřené vzdálenosti od hranice křižovatky. Jinými slovy je třeba přiznat, že vozidlo nestálo v křižovatce, není ani doloženo, že stálo ve vzdálenosti méně než 5 metrů. Nadto ani odůvodnění správních rozhodnutí nikde nezmiňují, v jaké vzdálenosti se vozidlo nacházelo, neboť, jak bylo uvedeno výše, správní orgány vzaly za základ svého rozhodnutí skutečnost, že se vozidlo nacházelo na křižovatce, což vyjádřily ve výroku napadených rozhodnutí. Závěr krajského soudu tak nemá oporu ve správním spise.

[19] Skutek, který je stěžovateli přičítán, je ve výroku napadeného rozhodnutí vymezen zcela jednoznačně tak, že stěžovatel v křižovatce stál. Pokud krajský soud dovodil, že stěžovatel jemu vytýkaný správní delikt dle § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona spáchal, tím, že vozidlo sice stálo mimo křižovatku, nicméně stálo ve vzdálenosti menší než 5 metrů, nepřipustně nahradil svým rozhodnutím rozhodnutí správního orgánu, neboť skutkový děj kvalifikoval zcela odlišně. Učinil tak přitom bez dokazování a bez toho, aby stěžovatel, jakož i žalovaný, na tuto změnu mohli reagovat. Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že se stěžovatel k jednání soudu nedostavil, v takovém případě bylo na místě rozhodnutí žalovaného zrušit, nikoli napravovat nedostatky správního řízení v řízení soudním. Jak konstatoval zdejší soud např. v rozsudku ze dne 16. 5. 2017, č. j. 5 As 161/2016 - 21, „*jsou-li nedostatky zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstranění dle § 77 odst. 2 s. ř. s., by znamenalo nahrazovat činnost správního orgánu soudem, uloží krajský soud tuto povinnost správnímu orgánu.*“

[20] Nelze přisvědčit krajskému soudu v tom, že, nebylo-li ve výroku rozhodnutí výslovně uvedeno, zda šlo o stání vozidlem přímo v křižovatce ulic Středová a Nivy IV. či ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky, pak toto není z hlediska naplnění

skutkové podstaty přestupku spočívajícího v porušení povinnosti dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu podstatné. Jak vyplývá z výše uvedeno usnesení rozšířeného senátu, není-li ve výrokové části obsažen způsob spáchání skutku, tedy to, co se skutečně stalo, nemůže se jednat o pouhou formální vadu bez vlivu na zákonnost rozhodnutí; není přitom rozhodné, že oba skutky by naplnily stejnou skutkovou podstatu přestupku, resp. správního deliktu stěžovatele.

[21] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nebylo najisto postaveno, zda došlo ke spáchání samotného přestupku, který byl následně v řízení o správním deliktu stěžovateli přičten, nezabýval se již pro nadbytečnost kasační námitkou stran výše uložené sankce.

[22] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že vadu vytýkaného správního rozhodnutí nelze napravit v soudním řízení, neboť skutek, pro který byl stěžovatel potrestán (zastavení v křižovatce) se nestal; ohledně jiného skutku, jímž by mohla být tatáž skutková podstata naplněna, nebylo ve správním řízení dokazování vedeno, resp. taková skutečnost není ze spisu seznatelná. Na základě uvedeného proto dle § 110 odst. 2 s. ř. s. zrušil Nejvyšší správní soud spolu s napadeným rozsudkem krajského soudu rovněž rozhodnutí žalovaného a vrací mu věc k dalšímu postupu, neboť takový způsob shledal souladný se zásadou hospodárnosti.

[23] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, a proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. má úspěšný stěžovatel právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud přiznal náhradu nákladů řízení za úkony spočívající v převzetí a přípravě zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb (§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu], podání žaloby a kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon přísluší částka 3100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Nejvyšší správní soud přiznal stěžovateli náhradu nákladů řízení za 3 úkony právní služby, tj. 9300 Kč; dále 3 x náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč, tj. 900 Kč; celkem 10 200 Kč; odměna se zvyšuje dle § 14a advokátního tarifu o částku DPH ve výši 2142 Kč; celkem tak činí odměna 12 342 Kč. Dále soud přiznal náhradu výdajů ve výši 8000 Kč za zaplacené soudní poplatky (3000 Kč za žalobu, 5000 Kč za kasační stížnost). Celkovou částku náhrady nákladů řízení ve výši 20 342 Kč je žalovaný povinen zaplatit stěžovateli ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce, resp. na účet, který stěžovatel soudu sdělil: č. 2108555672/2700 vedený u UniCredit Bank.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu